

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 27Csp/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223203791
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anikó Aibeková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2024:2223203791.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Anikó Aibekovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava - Petržalka, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava - Petržalka, proti žalovanému: V. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. G. R., o zaplatenie 958,47 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa

II. Žalovanému sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou tunajšiemu súdu dňa 07.12.2023 domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 958,47 Eur spolu s úrokom vo výške 5 % ročne zo sumy 925,74 Eur od 17.12.2020 do zaplatenia, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 76,76 Eru a náhrady trov konania.

2. Žalobca v žalobe tvrdil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.10.2023 medzi postupcom Tatra banka, a.s., (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 09.12.2019 Zmluvu č. 3530029668 (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich. Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Žalobca zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spíňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zároveň postupca splnil všetky povinnosti v zmysle uvedených zákonov. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ho postupca v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, postupca v súlade s príslušnými ustanoveniami Zmluvy a ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyhlásil podaním zo dňa 16.12.2020 mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre neuhradenie splátky, ktorá bola splatná 3 mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru.

Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 959,26 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 925,74 Eur, z riadneho úroku vo výške 32,73 Eur a z úroku z omeškania vo výške 0,79 Eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky do podania žaloby nevykonal žiadne úhrady. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 958,47 Eur, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 925,74 Eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 32,73 Eur. Zvyšnú časť dlžnej sumy vo výške 0,79 Eur si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. V súvislosti s otázkou určenia začiatku plynutia premlčacej doby v spotrebiteľských vzťahoch poukázal žalobca na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/224/2021 zo dňa 30.11.2022. Žalobca ohľadom uplatnených zmluvných úrokov k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti v sporoch s ochranou slabšej strany zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018 ako aj na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 07.08.2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94-17. Žalobca si v tomto konaní uplatnil úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka počnúc dňom 17.12.2020, t.j. dňom nasledujúcim po dni vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Záverom žalobca zdôraznil, že s prihliadnutím na ust. § 8 písm. a) Zákona o mimoriadnych opatreniach v súvislosti s COVID 19 premlčacia lehota v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 neplynula. Vzhľadom k uvedenému je premlčacia lehota v danom prípade zachovaná.

3. Žalobca k žalobe priložil nasledovné listinné dôkazy: oznámenie žalobcu zo dňa 10.11.2023 (č.l. 8), pokus o zmier zo dňa 10.11.2023 (č.l. 9), podanie žalobcu zo dňa 10.11.2023 (č.l. 10), zmluva o postúpení súboru pohľadávok zo dňa 16.10.2023 (č.l. 12-16), príloha k zmluve o postúpení pohľadávok medzi Tatra banka a EOS KSI Slovensko, s.r.o. zo dňa 16.10.2023 (č.l. 18), Zmluva o Raiffeisen pôžičke č. 3530029668 (spotrebiteľský úver) zo dňa 09.12.2019 (č.l. 19-23, 24-28), oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti a výzva na zaplatenie zo dňa 16.12.2020 (č.l. 29), podací hárok č. EPH222401893, upomienka zo dňa 28.09.2020 (č.l. 30), výzva na zaplatenie zo dňa 10.01.2020 (č.l. 31), platobná história (č.l. 32), oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 19.10.2023 (č.l. 33).

4. Súd žalobu s prílohami doručil žalovanému, ktorý sa k nej žiadnym spôsobom nevyjadril. Žalovaný pohľadávku nijako nerozporoval a ani nepoprel.

5. Žalobca v písomnom podaní, doručenom dňa 30.01.2024 špecifikoval uplatnený nárok. Čo sa týka splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022, sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022 a sp. zn. 7Cdo/347/2021 zo dňa 31.01.2023. Žalobca podal na súd žalobu dňa 07.12.2023. Uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka nastalo podaním zo dňa 16.12.2020, pričom v súlade so závermi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj v súlade ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tohto práva pre nesplnenie splátky, ktorej splatnosť bola datovaná na 15.09.2020. Žalobca v tejto súvislosti zdôraznil, že k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka došlo podaním zo dňa 16.12.2020 - a v zmysle platnej právnej úpravy (§ 565 Občianskeho zákonníka) tak mohlo dôjsť len v prípade, ak to bolo medzi stranami dojednané (čo bolo v konaní preukázané) a zároveň pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.09.2020 (v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka došlo zároveň v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v dlhšom ako 3 mesačnom omeškaní s platením splátok a súčasne bol upozornený na možnosť uplatnenia tohto práva. V zmysle uvedeného teda žalobca využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 16.12.2020, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.09.2020. Zosplatnenie dlhu tak nastalo pre túto splátku, ktorá o viac ako tri mesiace predchádzala zosplatneniu, avšak premlčanie začalo plynúť až prvý deň nasledujúci po troch mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky, pre nesplnenie ktorej sa právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uplatnilo. Premlčacia doba tak začala plynúť dňa 16.12.2020 a uplynula by dňa 16.12.2023. Uvedený právny názor žalobcu ohľadom výkladu ust. § 103 Občianskeho zákonníka je zároveň v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít, pričom žalobca poukázal na niektoré rozhodnutia súdov. Žalobca bol ďalej názoru, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania, nakoľko uplatnený nárok nemožno považovať za premlčaný ani len v jeho časti. Ďalej žalobca zastával názor, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladal. Žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to: oznámenie o vyhlásení splatnosti a

výzva na zaplataenie zo dňa 16.12.2020. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018, sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018 a sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019. Z citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je možné vyvodiť, že podmienkami pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách sú nasledovné skutočnosti: Banka musí preukázateľne písomne vyzvať dlžníka na splnenie pohľadávky. Dlžník musí byť nepretržite viac než 90 v omeškaní s plnením svojho záväzku po odoslaní tejto výzvy na úhradu. Uvedené podmienky sú podľa názoru žalobcu bez pochybností splnené. Zmluva o postúpení pohľadávky má písomnú formu a dlžník bol výzvou zo dňa 16.12.2020 vyzvaný na splnenie pohľadávky vo výške 956,24 Eur. Zároveň je z predloženej platobnej histórie zrejmé, že žalovaný po doručení tejto zásielky túto sumu neuhradil. Nemožno mať teda pochybnosti o 90 dňovom nepretržitom omeškaní dlžníka, pričom toto omeškania trvalo aj po odoslaní tejto výzvy na úhradu. K otázke skúmania bonity žalovaného žalobca poukázal na zákonné ustanovenia a uviedol, že overovanie schopnosti splácať úver prebieha vo väčšine prípadov v automatickom režime, pričom údaje potrebné na posúdenie žiadosti o úver sú napríklad z úverového registra alebo Sociálnej poisťovne získavané vo forme dát, ktoré v čitateľnej podobe zobrazujú len interné aplikácie postupcu. Postupca preto tieto údaje pretavil do priloženého osvedčenia. Spotrebiteľ v žiadosti uviedol, že jeho čistý príjem je 600,- Eur u zamestnávateľa IČO 45979316. Uvedené veril overil dopytom do Sociálnej poisťovne, pričom veriteľ akceptoval príjem vo výške 480,- Eur. Veriteľ dopytom do úverového registra overil existujúce úvery žiadateľa s negatívnym výsledkom. V rámci výpočtu DSTI veriteľ v súlade s Opatrením veriteľ počítal celkovým mesačným úverovým zaťažením v sume 15,- Eur, ktoré predstavuje mesačnú splátku novo poskytnutého úveru. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum spotrebiteľa vo výške 210,20 Eur, nakoľko spotrebiteľ v žiadosti neuviedol vyživované osoby. Výpočet DSTI bol teda realizovaný nasledovne: $DSTI = (15,00 \text{ Eur}) / (480,00 \text{ Eur} - 210,20 \text{ Eur})$, $DSTI = 0,05$. S ohľadom na ust. § 2 ods. 5 Opatrenia sa Ukazovateľ schopnosti splácať úver nesmel ku dňu uzavretia úveru prekročiť hodnotu 0,80, nakoľko veriteľ bol v čase poskytnutia úveru povinný zohľadniť povinnú rezervu vo výške 20% rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu. Za túto osobu je v zmysle opatrenia potrebné považovať deti spotrebiteľa, nakoľko Opatrenie v ust. § 2 ods. 5 v poznámke č. 3 pod čiarou odkazuje na § 62 až 65 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Pri posudzovaní žiadosti o úver bola v rámci mesačných nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb žiadateľa o úver braná do úvahy paušálna suma výdavkov vo výške 20% rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa a členov jeho domácnosti, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť v súlade s Opatrením. Veritelia nie sú povinní žiadať preukázanie konkrétnych mesačných výdavkov (napríklad faktúrami za telefón, bývanie a pod.). Uvedené nie je realizované z dôvodu zachovania transparentnosti, nakoľko v opačnom prípade by spotrebiteľovi postačovalo zatajiť existujúce výdavky na zlepšenie svojej platobnej kapacity. Zastával preto názor, že uplatňovanie paušálnych výdavkov, v súlade s Opatrením a ZoSU, spĺňa predpoklady postupu s odbornou starostlivosťou. Zastával názor, že veriteľ postupoval v súlade so ZoSU a Opatrením, a riadne overil schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 10.06.2024, na ktoré sa strany sporu napriek riadne a včas doručenému predvolaniu, nedostavili. Právny zástupca ospravedlnil svoju neúčast z dôvodu hospodárnosti konania. Žalovaný svoju neúčast žiadnym spôsobom neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Súd preto pojednával v neprítomnosti strán sporu.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami (uvedené v bode 3.), vyjadrením žalobcu zo dňa 30.01.2024, osvedčením verifikovania bonity a možnosti splácania úveru (č.l. 76), žiadosťou v súvislosti s rokovaním o uzatvorení obchodu na poskytnutie úveru a potvrdením údajov o klientovi (č.l. 77), podaním žalobcu s prílohami zo dňa 07.06.2024, lustráciami v dostupných registroch žalovaného a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Právny predchodca žalobcu (Tatra banka, a.s., odštepny závod Raiffeisen banka) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli medzi sebou dňa 09.12.2019 Zmluvu o Raiffeisen pôžičke č. 3530029668 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej banka poskytla žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver s nasledovnou špecifikáciou: výška úveru: 1.000,- Eur, fixná ročná úroková sadzba: 9,53 %, počet splátok: 96, výška mesačnej splátky: 15,- Eur, prvá splátka splatná: 15.12.2019, termín konečnej splatnosti:

15.11.2027, celková čiastka spojená s úverom: 1.426,20 Eur, RPMN: 10,11 %. Žalovaný nesplácal úver riadne a včas. Veriteľ výzvou na zaplatenie zo dňa 10.01.2020 (č.l. 31) vyzval žalovaného na zaplatenie aktuálnej dlžnej sumy 30,06 Eur. Veriteľ následne vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy (č.l. 29). Následne Tatra banka, a.s. postúpila pohľadávku na základe zmluvy o postúpení súboru pohľadávok zo dňa 16.10.2023 na žalobcu. Postúpenie pohľadávky postupca oznámil žalovanému listom zo dňa 10.11.2023 (č.l. 8).

9. Aby mohla byť pohľadávka veriteľa voči spotrebiteľovi priznaná v súdnom konaní, súd musí mať preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok pokiaľ ide o existenciu pohľadávky a jej uplatňovanie voči spotrebiteľovi. Kogentné právne normy upravujú právne dôsledky porušenia povinností na strane veriteľa pri uzavieraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pri výkone práv z nej vyplývajúcich, na ktoré súd musí prihliadnuť, a teda musí i posúdiť, či je pohľadávka voči spotrebiteľovi uplatňovaná v súlade so zákonom.

10. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľa, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 9 ods. 2 písm. a) až v) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia, d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, q) informácie o právach podľa § 15a podmienky ich uplatnenia, r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti

podľa § 16, s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

11. Z vyššie označených dôkazov vyplýva, že dňa 09.12.2019 došlo medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že predmetný vzťah je spotrebiteľskou zmluvou, pretože právny predchodca žalobcu zmluvu uzavrel v rámci svojej podnikateľskej činnosti a vystupoval v nej ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ. Z obsahu zmluvy súd zistil, že táto má zákonom predpísanú písomnú formu, poskytnutý úver je v nej

jasne a zrozumiteľne špecifikovaný a sú v ňom zrozumiteľne špecifikované všetky zákonom predpísané náležitosti, a to najmä výška úveru, počet a výška pravidelných splátok, dátum prvej aj konečnej splatnosti, výška úrokovej sadzby, celková čiastka zaplataenia úveru, RPMN a celková čiastka spojená s úverom. Súd má zato, že predmetná spotrebiteľská zmluva je vypracovaná v súlade s legislatívou vzťahujúcou sa na obdobie, kedy bola vypracovaná.

12. Súd v prvom rade považoval za potrebné vysporiadať sa s otázkou aktívnej legitímácie žalobcu, teda či sa môže domáhať zaplataenia peňažnej pohľadávky od žalovaného. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovanej je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, týmto nositeľom nie je.

13. Súd skúmal, či právny predchodca žalobcu bol oprávnený pohľadávku zosplatiť s poukazom na § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda či právny predchodca žalobcu pri poskytovaní spotrebiteľského úveru právnomu predchodcovi žalovaného posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Pojem odbornej starostlivosti nie je právnym predpisom definovaný. Opierajúc sa o rozhodovacia činnosť súdov Slovenskej republiky ako aj Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozsudok vo veci C-565/12, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi zo dňa 27.03.2014 a rozsudok vo veci C-449/13, CA Consumer Finance/Ingrid Bakkaus, Charline Bonato, rod. Savary, Florian Bonato zo dňa 18.12.2014), súd má za to, že odborná starostlivosť poskytovateľa úverov je starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. Odbornou nie je vtedy, ak je povrchná, ak je jej zmyslom expanzia kvantity bez zohľadnenia kvality, a to nielen vo vzťahu k spotrebiteľom, ale aj vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú taktiež neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne ohrozené. V prípade, že veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a pre prípad, že dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, takéto konanie veriteľa je sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch).

14. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS („Smernica“), členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. 03. 2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi, C-565/12 uviedol, že je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Cieľom uvedenej úpravy je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti.

15. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie,

ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

16. V rozsudku sp. zn. 23CoCsp/26/2020 zo dňa 30.11.2020 Krajský súd v Trnave uviedol, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi informáciu len o výške svojich príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobé ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

17. V zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch možno od žalobcu požadovať preukázanie skúmanie bonity klienta. Bolo teda na žalobcovi, aby preukázal, že jeho právny predchodca ako veriteľ si svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov, z § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, splnil. Súd žalobcu písomne vyzval (č.l. 49) o.i. aj na preukázanie, že jeho právny predchodca konal pre uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere s odbornou starostlivosťou. Z predloženého vyjadrenia a listinných dôkazov (č.l. 76-77) súd zistil, že právny predchodca žalobcu príjem žalovaného ustálil sumou 480,- Eur. Napriek tomu, že žalobca tvrdil, že výška príjmu žalovaného bola overená v Sociálnej poisťovni, avšak uvedené tvrdenie súdu nepreukázal. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že v čase poskytnutia úveru, žalovaný bol skutočne zamestnaný u zamestnávateľa V. M., R..K..S., A.: XX XXX XXX, a disponoval pravidelným mesačným príjmom. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum spotrebiteľa vo výške 210,20 Eur. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že právny predchodca síce zistil, že žalovaný je ženatý, avšak nezistil počet osôb žijúcich so žalovaným v spoločnej domácnosti. Vzhľadom na tento nedostatok nie je zrejmé, ako došlo k ustáleniu sumy 210,20 Eur. S odkazom na ustanovenie § 2 ods. 5 Opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017 (na ktoré poukázal aj žalobca) právny predchodca žalobcu bol povinný zohľadniť povinnú rezervu vo výške 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu. Z uvedeného ustanovenia je teda zrejmé, že za uvedené osoby nemožno považovať výlučne deti spotrebiteľa ako sa domnieval žalobca. Navyše z lustrácie v Registri obyvateľov Slovenskej republiky vyplýva, že jedno z detí žalovaného nadobudlo v roku 2019 (t.j. v roku, v ktorom bol poskytnutý úver žalovanému) plnoletosť, a preto vyživovacia povinnosť žalovaného s odkazom na ustanovenia § 62 až 65 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine mohla trvať. Minimálne však žalovaný mal vyživovaciu povinnosť voči svojej manželke, s ktorou ak žil v spoločnej domácnosti, bol právny predchodca povinný prihliadnuť aj na životné minimum ďalšej spoločne posudzovanej plnoletej fyzickej osoby vo výške 146,64 Eur. Vzhľadom na to, že právny

predchodca žalobcu nezisťoval počet osôb, s ktorými žil žalovaný v spoločnej domácnosti, výpočet DSTI žalobcu (obsiahnutý v jeho písomnom vyjadrení) je nepreskúmateľný. Vychádzajúc z týchto skutočností, súd dospel k záveru, že nemožno hovoriť o odbornej starostlivosti právneho predchodcu žalobcu pri posudzovaní spôsobilosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver, keď nedostatočne zistil príjmy a výdavky žalovaného.

18. Aj keď zákon ukladá spotrebiteľom povinnosť poskytnúť údaje umožňujúce posúdiť veriteľovi jeho schopnosť splácať úver, nezabavuje to veriteľa jeho povinnosti údaje získané od spotrebiteľa v rámci možnosti preveriť. Veriteľ musí náležite zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver a požadovať doklady k jeho tvrdeniam, nemôže sa opierať iba o deklarované tvrdenia spotrebiteľa a následne musí veriteľ zistené skutočnosti profesionálne vyhodnotiť. V danom prípade právny predchodca žalobcu nezistil príjmy a výdavky žalovaného, nepreukázal ani len lustráciu príjmu žalovaného v Sociálnej poisťovni, hoci sa na ňu odvoláva, napriek tomu však mu poskytol úver, ktorý následne žalovaný nedokázal riadne a včas splácať. Údaje o výške príjmu, či o počte vyživovacích povinností vyplývajú len z vyplneného osobného dotazníka. Žalobca v konaní tvrdil, že všetky získané údaje boli právnym predchodcom žalobcu vyhodnotené automatizovaným systémom posúdenia žiadosti, na preukázanie týchto svojich skutkových tvrdení v priebehu celého konania (ani po výzve súdu) nepredložil žiadne dôkazy, ani žiadne výstupy preukazujúce preverovanie údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácať úver.

19. Zákon o spotrebiteľských úveroch kladie veriteľovi povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou, ide teda o povinnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Veriteľ musí pritom posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda nielen jeho príjmy, ale aj výdavky. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti od frekvencie splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/ domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

20. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu k posudzovaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver pristúpil len formálne, nevytvoril si reálny obraz o celkovej majetkovej situácii spotrebiteľa a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôsledkom takého správania je, že veriteľ nebol oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak potom právny predchodca žalobcu zosplatnil úver a žiadal od spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky, nepostupoval správne, a preto z tohto dôvodu žalobcom predkladané výzvy sú bez právnej relevancie a nemožno ich považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

21. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno o svojom tvrdení, že jeho predchodca si splnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch a bonitu žalovaného skúmal s odbornou starostlivosťou. S poukazom na uvedené a vyššie citované ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch tak predčasné zosplatnenie úveru je v rozpore s ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože právny predchodca žalobcu nemohol od žalovaného požadovať jednorazové splatenie dlhu, nemal preto právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Zároveň v súlade s § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu mohol písomnou zmluvou postúpiť len pohľadávku proti žalovanému po konečnom termíne splatnosti úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru. Uvedený predpoklad musel byť splnený v čase postúpenia pohľadávky. V danom prípade v zmysle § 11 ods. 2 prvá veta zákona o spotrebiteľských úveroch pre porušenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch došlo na strane veriteľa k strate oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Z uvedených dôvodov nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom a nebola tak splnená podmienka podľa § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to, že pohľadávka sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere termín

konečnej splatnosti bol 15.11.2027). Zároveň nedošlo k postúpeniu pohľadávky po konečnom termíne splatnosti, keď k jej postúpeniu došlo už 16.10.2023. Vyplýva z toho záver, že pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a pri postúpení pohľadávky na žalobcu postupoval právny predchodca žalobcu v rozpore s právnymi predpismi vyššie uvedenými a preto ide o absolútne neplatné právne úkony podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd je vždy povinný ex offa skúmať aktívnu legitímáciu žalobcu a taktiež je ex offa povinný poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ svojich práv v konaní nedovoľáva (rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 679/18). Uvedené závery znamenajú, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, t.j. ide o nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, z ktorého dôvodu súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol (výrok I.).

22. Nad rámec vyššie uvedeného ešte súd uvádza k postupu zo strany právneho predchodcu žalobcu pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, že podstatou právnej úpravy obsiahnutej v § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, aby veriteľ mohol požadovať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, je splnenie nasledovných podmienok: (i) musí so spotrebiteľom vopred dohodnúť možnosť zosplatenia celého dlhu, (ii) spotrebiteľ musí byť v omeškaní so splácaním aspoň 3 mesiace a (iii) musí aspoň 15 dní vopred vedieť o tom, že veriteľ hodlá úver zosplatiť, pričom musí mať možnosť odvrátiť výkon tohto práva veriteľa tým, že zaplatí príslušnú splátku. Keďže ide o kogentné zákonné ustanovenia, akékoľvek zmluvné nastavenie, resp. nastavenie obchodných podmienok veriteľa, ktoré uvedené nerešpektuje, je potrebné považovať za rozporné so zákonom. Žalobca predložil súdu výzvu na zaplatenie zo dňa 10.01.2020, ktorou právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k zaplateniu dlžnej sumy ku dňu 09.01.2020 v sume 30,06 Eur. Ďalej predložil súdu upomienku zo dňa 28.09.2020, ktorou právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy, ktorá bola ku dňu 26.09.2020 v sume 12,07 Eur. Iná výzva, ktorou by právny predchodca vyzval žalovaného a súčasne ho upozornil na možnosť uplatnenia práva úver zosplatiť, predložená nebola. Súd z uvedeného dôvodu zistil aj rozpor s § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Aj z tohto dôvodu nemohlo dôjsť potom k platnému postúpeniu pohľadávky právnym predchodcom žalobcu na žalobcu, ktorý tak nemá aktívnu vecnú legitímáciu v spore.

23. K tomu, že žalovaný bol v konaní pasívny, nerozporoval a ani nepopieral žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu (§ 151 ods. 1 CSP) súd uvádza, že strana konania, ktorá podáva žalobu je povinná pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 CSP). Žalobca tak bol povinný v žalobe uviesť všetky podstatné skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Prvou a zásadnou bolo, okrem iného uviesť, ako skúmal právny predchodca žalobcu bonitu žalovaného pred poskytnutím úveru, pred uzavretím zmluvy o úvere. Podstatným a rozhodujúcim skutkovým tvrdením je aj uvedenie toho, pre omeškanie so zaplatením ktorej splátky došlo právnym predchodcom žalobcu k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, platnosť zosplatenia úveru, skúmanie bonity atď. /bremeno tvrdenia/. K uvedenému bol právny predchodca žalobcu aj výslovne písomne vyzvaný. Následne na všetky svoje tvrdenia mal žalobca predložiť alebo navrhnúť dôkazy, ktoré by mali tieto tvrdenia preukazovať /bremeno dôkazu/. Až za splnenia týchto podmienok môže byť aplikované zákonné ustanovenie § 151 ods. 1 CSP. Žalobca však bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu v tejto veci neuniesol, a to napriek tomu, že bol vyzvaný na doplnenie skutkových tvrdení. K prípadnej aplikácii ust. § 150 ods. 1 CSP treba poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoCsp/54/2020-106 zo dňa 17.03.2021 (najmä body 20 až 23), z ktorého vyplýva, že súd je povinný skúmať preukázanie bonity spotrebiteľa a následne splnenie tejto povinnosti skúmať vo svetle ust. § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorej splnenie pri uzatvorení zmluvy vyžaduje právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Uvedené možno aplikovať ako na skúmanie všetkých ostatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V kontexte tohto rozhodnutia je tak daná povinnosť súdu skúmať nielen bonitu tak ako aj ostatné náležitosti zmluvy o úvere. Okrem toho však súd musel skúmať, či je zo strany žalobcu splnená podmienka tvrdenia podstatných a rozhodujúcich skutkových tvrdení týkajúcich sa sporu. Niečo kvalifikovane a účinne možno popierať, iba ak je to kvalifikovane tvrdené a v danom prípade tomu tak nebolo a nebolo možné aplikovať zákonné ust. § 151 ods. 1 CSP dôvodiac, že žalovaná strana (tu konkrétne žalovaný) nepoprela účinné tvrdenia žalobcu.

24. Ďalšie argumenty žalobcu považoval súd pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. Podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené medzi stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne

dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku, ale je nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II ÚS 251/04, III. ÚS 209/09 a pod.).

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovanému ako v plnej miere úspešnej strane vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Súd však žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.), keďže možnosť jeho priznania vylučovalo to, že žalovanému v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26.10.2016).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trnave.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 ods. 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.